

**Виконавчий орган Київської міської ради(Київська міська  
державна адміністрація)  
Київський університет імені Бориса Грінченка**

**Інструкція  
з охорони праці № 73  
для водія вантажного автомобіля**

**Київ-2019**

Виконавчий орган Київської міської ради (Київська міська державна  
адміністрація)  
Київський університет імені Бориса Грінченка

Затверджено  
Наказ Ректора Київського  
університету імені Бориса Грінченка  
«10» 05 2019 р. № 325

Інструкція з охорони праці № 73  
для водія вантажного автомобіля

## 1. Загальні положення

1.1. До управління вантажним автомобілем допускаються особи не молодше 18 років, призначені наказом по підприємству, які мають посвідчення на право управління відповідним типом транспортного засобу і пройшли:

- професійну підготовку;
- медичний огляд (при ухиленні працівника від проходження медичних оглядів працівник до виконання трудових обов'язків не допускається);
- вступний інструктаж;
- навчання безпечним методам і прийомам праці і перевірку знань з безпеки праці;
- первинний інструктаж на робочому місці.

До управління автомобілем, на шасі якого змонтовано спеціальне обладнання (самоскидні кузови, цистерни для перевезення горючих рідин, хімікатів, зрідженого газу, установки дегазаційний обладнання, ремонтні майстерні з телескопічними сходами, вежами тощо), допускаються водії, що пройшли додаткові курси навчання та мають відповідне посвідчення.

Виконання робіт, не пов'язаних з обов'язками водія, допускається після проведення цільового інструктажу.

### 1.2. Водій зобов'язаний:

1.2.1. Дотримуватися норм, правил і інструкцій з охорони праці і пожежної безпеки, правил дорожнього руху, правил внутрішнього трудового розпорядку.

1.2.2. Правильно застосовувати колективні і індивідуальні засоби захисту, дбайливо відноситися до виданих в користування спецодягу, спецвзуттю і іншим засобам індивідуального захисту.

1.2.3. Негайно повідомляти своєму безпосередньому керівнику про дорожньо-транспортну пригоду, нещасний випадок, що відбувся на



виробництві, про ознаки професійного захворювання, а також про ситуацію, яка створює загрозу життю і здоров'ю людей.

1.2.4. Уміти поводитися з пожежним інвентарем і правильно використовувати його у разі виникнення пожежі.

1.2.5. Виконувати тільки доручену роботу.

1.3. Забороняється вживати спиртні напої, а також приступати до роботи в стані алкогольного або наркотичного сп'яніння. Палити дозволяється тільки в спеціально відведених місцях.

1.4. небезпечними і шкідливими виробничими факторами при виконанні робіт є:

- наїзди при самовільному русі транспортних засобів;
- порушення правил дорожнього руху пішоходами, що приводять до аварійних ситуацій;
- термічні фактори (пожежі, вибухи при подачі палива в карбюратор двигуна самопливом, перевірки наявності палива в баці з використанням відкритого полум'я, витікання газу із газобалонної установки; опіки паром, тощо);
- злочинні дії пасажирів та інших осіб;
- нервово-емоційне напруження при управлінні автомобілем;
- монотонність праці при управлінні автомобілем;
- шум, вібрація;
- незручна робоча поза при ремонті і технічному обслуговуванні автомобіля;
- підвищене фізичне навантаження;
- підвищена температура та швидкість руху повітря в теплий період року;
- підвищена загазованість повітря робочої зони (зміст двоокису вуглеводу, окислу вуглеводу, оксидів азоту, пари бензину та ін.).

Першочергове значення серед шкідливих виробничих факторів належить нервово-емоційному напруженню. Величина напруження пов'язана з кількістю і характером інформації, що надходить, відповідальністю за життя учасників руху і збереженням їх здоров'я, за збереження матеріальних цінностей, а також залежить від індивідуальних особливостей водія.

Інформаційний потік, що надходить до водія автомобіля, за певних умов може викликати стан монотонності та засинання під час руху. Це спостерігається під час поїздок у транспортному потоці, що рухається з рівномірною швидкістю, і посилюється за умов одноманітності шляху, низької інтенсивності руху.

Нервово - емоційне напруження залежить також від конкретних ситуацій в реальних дорожніх умовах: різке гальмування, обгін та ускладнений проїзд нерегульованого та регульованого перехрестя, вхід в транспортний потік і вихід з нього тощо.



1.5. При захворюванні або травмуванні як на роботі, так і поза нею необхідно повідомити про це керівника та звернутися в лікувальний заклад.

1.6. При нещасному випадку потрібно надати допомогу потерпілому відповідно до інструкції по наданню долікарської допомоги, викликати працівника медичної служби. Зберегти до розслідування обстановку на робочому місці такою, якою вона була в момент випадку, якщо це не загрожує життю і здоров'ю присутніх і не призведе до аварії.

1.7. При виявленні несправності устаткування, пристроїв, інструмента повідомити про це керівника. Користуватися і застосовувати в роботі несправні пристрої та інструменти забороняється.

1.8. При пересуванні по території необхідно дотримуватися наступних вимог:

- ходити тільки по пішохідних доріжках, тротуарах;
- переходити залізничні шляхи і автомобільні дороги тільки у встановлених місцях;
- при виході з будівлі пересвідчитися у відсутності транспорту, що рухається.

1.9. Для дотримання правил особистої гігієни водій повинен мати в автомобілі миючі засоби (поверхово-активні, придатні до вживання на шкірних покриттях, типу «Ралі» та ін.), щітку для миття рук, рушник, дрантя для витирання рук від паливно-мастильних матеріалів.

1.10. Для питва потрібно вживати воду з сатураторів, обладнаних фонтанчиків або питних бачків.

1.11. Приймати їжу слід в обладнаних приміщеннях (столовій, буфеті, кімнаті прийому їжі).

1.12. Водій автомобіля щорічно повинен проходити медичний огляд.

## **2. Вимоги безпеки перед початком роботи**

2.1. При підготовці автомобіля до виїзду водій зобов'язаний перевірити:

- наявність посвідчення на право водіння автомобіля, подорожній лист;
- технічний стан автомобіля, справність гальмової системи, рульового управління, приладів освітлення і сигналізації, склоочисників, установку дзеркал, чистоту і видимість номерних знаків, а також відсутність підтікання палива, масла, води;
- тиск повітря в шинах;
- наявність інструмента та інвентарю;
- заправку автомобіля паливом, маслом, водою, гальмовою рідиною, антифризом і рівень електроліту в акумуляторній батареї;
- наявність запасного колеса, буксирного троса, аптечки першої допомоги, домкрата, вогнегасника.



2.2. Заправлення автомобіля паливом проводити при непрацюючому двигуні. Заправлення автомобілів етилованим бензином потрібно проводити з бензоколонки зі шлангом, забезпеченим роздавальним пістолетом. Забороняється заправляти автомобілі етилованим бензином за допомогою відер, лійок і т. п., а також відпускати етилований бензин в тару (каністри). Заправник і водій повинні знаходитися при заправленні з навітряного боку автомобіля.

На заправному пункті **забороняється:**

- палити і користуватися відкритим вогнем;
- проводити ремонтні та регулювальні роботи;
- заправляти автомобіль паливом при працюючому двигуні;
- допускати перелив і розлив палива;
- знаходження пасажирів в салоні.

2.3. Перед заправкою системи охолодження двигуна антифризом необхідно:

- перевірити, чи немає в системі охолодження (в з'єднувальних шлангах, радіаторі, сальниках водяного насоса) течі, а при наявності – необхідно її ліквідувати;

- промити систему охолодження чистою гарячою водою.

2.4. Виїзд автомобіля на маршрут слідування з несправностями, що загрожують безпеці руху, **забороняється.**

2.5. Перед запуском двигуна необхідно переконатися, що автомобіль загальмований стоянковим гальмом, а важіль перемикачів передач встановлений у нейтральне положення.

2.6. Перед запуском двигуна автомобіля, який підключений до системи підігрівання, необхідно відключити і від'єднати елементи підігрівання.

2.7. Забороняється здійснювати запуск двигуна шляхом буксирування автомобіля та перемикачів ланцюга живлення стартера.

2.8. Запуск двигуна повинен робитися за допомогою стартера.

2.9. Швидкість руху транспортних засобів по території підприємства не повинна перевищувати 10 км/год., а в приміщеннях - 5 км/год.

2.10. Перевіряти технічний стан автомобіля і його агрегатів перед виїздом з території підприємства і після повернення на підприємство слід при загальмованих колесах. Виняток з цього правила складає випадок випробовування гальм.

2.11. Для огляду автомобіля в темний час доби потрібно користуватися переносним електричним світильником напругою не вище 12 В із запобіжною сіткою або електричним ліхтарем з автономним живленням.

2.12. При перевірці технічного стану автомобіля необхідно перевіряти також номенклатуру і справність інструментів і пристосування, що видаються водієві.



2.13. Перед початком роботи водій зобов'язаний перевірити, щоб:

- вітрове та бокове скло не мало тріщин та затемнень, що утрудняють видимість;
- бокове скло плавно пересувалося від руки або скло підйомними механізмами;
- на сидінні та спинці сидіння не було провалів, рваних місць, виступаючих пружин та гострих кутів; сидіння і спинка повинні мати справне регулювання, що забезпечує зручну посадку водія;
- замки всіх дверей були справними, що виключає можливість їх самовільного відкривання під час руху;
- опалювальні пристрої салону в холодний час були справними;
- підлога салону автомобіля була заслана килимком, що не має отворів та інших пошкоджень.

2.14. Водій зобов'язаний перевірити, щоб автомобіль був забезпечений упорними колодками (не менше двох штук) для підкладення під колеса, широкою підкладкою під п'яту домкрата, а також медичною аптечкою, знаком аварійної зупинки або миготливим червоним ліхтарем та вогнегасником.

2.15. Водій не має права виїжджати на автомобілі, якщо його технічний стан не відповідає Правилам дорожнього руху, Правилам технічної експлуатації рухомого складу автомобільного транспорту і Правилам охорони праці на автомобільному транспорті.

2.16. Водій може виїжджати на маршрут слідування тільки після проходження медичного огляду і наявності відповідної відмітки в подорожньому листі.

2.17. Перед відправленням в рейс тривалістю більше доби водій повинен бути ознайомлений з режимом праці та відпочинку, мати записаний в подорожньому листі маршрут слідування з вказівкою місць тимчасового і тривалого відпочинку.

2.18. Перевезення пасажирів у кузові вантажного автомобіля забороняється.

2.19. Забороняється:

- перевезення людей на без бортових платформах, на вантажі, розміщеному на рівні чи вище бортів кузова, на довгомірному вантажі і поряд з ним, на цистернах, причепах та напівпричепах усіх типів, у кузовах автомобілів-самоскидів і спеціалізованих автомобілів;
- перевезення людей у кабіні, кузові більше кількості людей, ніж обладнано місць для сидіння або вказано у паспорті заводу-виготовлювача;
- рух автомобіля з відкритими дверима і при знаходженні людей на підніжках;
- вистрибувати із кабіни чи кузова автомобіля.



### 3. Вимоги безпеки під час виконання роботи

3.1. Виконувати вимоги правил руху і вказівки регулювальників руху відповідно до Правил дорожнього руху.

3.2. Вибирати швидкість руху з урахуванням дорожніх умов, видимості і оглядовості, інтенсивності і характеру руху на дорогах, особливостей стану автомобіля і вантажу, що перевозиться або пасажирів.

3.3. Перед подачею автомобіля назад водій повинен переконатися, що його ніхто не об'їжджає і поблизу немає людей або якихось перешкод.

Перед початком руху заднім ходом в умовах недостатнього огляду ззаду (із-за вантажу в салоні, при виїзді із воріт тощо) водій повинен вимагати, а вантажовідправник зобов'язаний виділяти людину для організації руху автомобіля.

3.4. Забороняється управляти автомобілем при відкритих дверях.

3.5. Особи, які знаходяться в автомобілі, зобов'язані виконувати вимоги водія з питань безпеки.

3.6. Включати ближнє світло фар при русі вдень слід в умовах недостатньої видимості (менше 300 м), у тунелях, а також незалежно від умов видимості при русі в колоні машин, при буксируванні, при перевезенні дітей, при транспортуванні великогабаритного або небезпечного вантажу.

3.7. Вивантажувати вантаж з автомобіля-самоскиду у яр, ріку з обриву слід при наявності колесовідбійного бруса. При відсутності бруса забороняється під'їжджати до брівки ближче, ніж на 1 м від заднього колеса.

3.8. Переправлення автомобілів убрід та по льоду слід здійснювати тільки у місцях, які позначені спеціальними знаками та укажчиками.

3.9. Водій повинен приймати необхідні заходи по усуненню дрібних несправностей, які були виявлені під час роботи на лінії, що не погрожують безпеці руху та збереженню людей, автомобіля та вантажу. Якщо усунути несправність неможливо, слід прямувати до найближчої ремонтної бази або повертатися у гараж, дотримуючись необхідних заходів безпеки.

3.10. При зупинці (стоянці) автомобіля водій, залишаючи транспортний засіб, повинен вжити заходів проти самовільного його руху; зупинити двигун, встановити важіль перемикачів передач в нейтральне положення, загальмувати автомобіль стоянковим гальмом.

Якщо автомобіль стоїть навіть на незначному ухлоні, необхідно додатково підставити під колеса упорні колодки.

На спусках та підйомах, де спосіб постановки не регламентується засобами регулювання руху, транспортні засоби необхідно ставити під кутом до краю проїжджої частини так, щоб виключити можливість їх самовільного руху.

3.11. Виходячи з салону автомобіля, водій повинен переконатися у стані поверхні (наявність вибоїн, слизькості, сторонніх предметів тощо), а при виході



на проїжджу частину дороги - ще й у відсутності руху як у попутному, так і зустрічному напрямках.

3.12. Зчеплення та розчеплення автомобілів з причепами та напівпричепами повинно проводитися тільки на рівній неслизькій поверхні з твердим покриттям.

3.13. Зчеплення автопоїзда, який складається із автомобіля та причепа, повинні проводити три чоловіки – водій, робітник-зчіплювач та особа, яка координує їх роботу. При цьому водій подає автомобіль назад самим малим ходом, суворо виконуючи команди особи, яка координує проведення зчеплення. Подавати допомогу зчіплювачу, а також покидати своє місце до закінчення зчеплення забороняється.

У виключних випадках (дальні рейси, перевезення сільськогосподарських продуктів з полів тощо) зчеплення дозволяється проводити одному водію. У цьому випадку він повинен:

- загальмувати причіп стоянковим гальмом;
- перевірити стан буксирного обладнання;
- покласти упорні колодки під задні колеса причепа;
- провести зчеплення, включаючи з'єднання гідравлічних, пневматичних та електричних систем автомобіля та причепів, а також кріплення страхувальних тросів (ланцюгів) на причепах, що не мають автоматичного обладнання.

Забороняється проводити зчеплення при несправності дишля причепа (відсутність пружин дишля, упора, їх несправності тощо).

3.14. Слідкувати за тим, щоб борти напівпричепа при зчепленні та розчепленні були закриті. Перед зчепленням необхідно переконатися у тому, що сидельно-зчіпний пристрій, шворінь та їх кріплення справні, напівпричіп загальмований стоянковим гальмом, передня частина напівпричепа по висоті розташована так, що при зчепленні передня кромка опорного листа попадає на полозки або на сидло. При необхідності, слід підняти або опустити передню частину напівпричепа.

Перед зчепленням необхідно встановити упорні колодки під колеса напівпричепа.

Забороняється проводити розчеплення при не опущених котках опорного пристрою, а також нерівномірному завантаженні напівпричепа.

3.15. Перед зчепленням автомобіля з напівпричепом слід підвісити за допомогою відтяжної пружини на гачок переднього борта напівпричепа з'єднувальні шланги та електропроводи, щоб вони не заважали зчепленню. Після зчеплення з'єднувальні шланги та електропроводи повинні бути приєднані.

3.16. При ремонті автомобіля на маршруті слідування водій зобов'язаний виконувати вимоги безпеки:

- з'їхати на узбіччя дороги;



- установити знаки безпеки;
- включити габаритні вогні при поганій видимості;
- зупинити автомобіль за допомогою стоянкової гальмової системи;
- одягти сигнальний жилет;
- підкласти під колеса упори.

При роботах на узбіччі під автомобілем забороняється знаходитися з боку проїжджої частини.

3.17. При проведенні ремонтних робіт в неопалювальному приміщенні або на відкритому повітрі, лежачи під автомобілем або стоячи навколішки, необхідно застосовувати лежак, мати.

3.18. Забороняється підігрівати двигун відкритим вогнем.

3.19. При перегріванні двигуна пробку радіатора можна відкривати тільки тоді, коли температура води (рідини) нижче 100 °С, інакше при відкриванні пробки станеться викид киплячої води. Пробку радіатора на гарячому двигуні необхідно відкривати у рукавицях або накривши її ганчіркою. Пробку слід відкривати обережно, не допускаючи інтенсивного виходу пари в бік відкриваючого.

3.20. Для попередження випадків обмороження при усуненні несправностей зимою в дорозі слід працювати тільки в рукавицях. Забороняється торкатися металевих предметів, деталей та інструменту руками без рукавиць.

3.21. Для запобігання виникненню пожежі на автомобілі забороняється:

- проводити ремонт паливної системи при працюючому двигуні, включеному запалюванні;
- залишати в кузові автомобіля або на двигуні забруднені маслом або паливом використані обтиральні матеріали;
- підігрівати двигун та інші агрегати відкритим вогнем, а також користуватися їм в безпосередній близькості від приладів системи живлення двигуна;
- палити і користуватися відкритим вогнем при визначенні наявності палива у баці, а також при заправленні автомобілів із додаткових ємностей.

3.22. Водієві **забороняється:**

- управляти автомобілем в стані алкогольного або наркотичного сп'яніння, а також в хворому або втомленому стані;
- передавати управління автомобілем особі, не вказаній в подорожньому листі, що знаходиться в нетверезому стані або не має при собі посвідчення на право управління автомобілем;
- самовільно відхилитися від маршруту, вказаного в подорожньому листі;
- перевозити вантаж, якщо він закриває огляд шляху;
- перевозити вантаж в несправній тарі;



- відривати за допомогою автомобіля вантаж, що знаходиться в ґрунті або примерз;
- допускати скупчення на двигуні або його картері бруду, пального, масла;
- користуватися відкритим вогнем при перевірці рівня електроліту в акумуляторній батареї та усуненні несправностей механізмів;
- зберігати і перевозити в кабіні бензин та інші легкозаймисті рідини;
- відпочивати або спати в кабіні та кузові автомобіля при працюючому двигуні;
- допускати до ремонту автомобіля на маршруті слідування сторонніх осіб (супроводжуючих, пасажирів тощо);
- встановлювати домкрат на випадкові предмети;
- виконувати будь-які роботи, знаходячись під автомобілем, вивішеному тільки на домкраті, без установки козелка;
- використовувати як підставку під вивішений автомобіль випадкові предмети: камені, цеглини тощо.

3.23. При буксируванні транспортного засобу потрібно забезпечити постійне спостереження за транспортним засобом, що буксирується (в кабіні автомобіля, що буксирується, повинен знаходитися водій). Довжина зв'язуючої ланки жорсткого зчеплення не повинна перевищувати 4 м, а гнучкого - 6 м; при цьому зв'язуюча ланка гнучкого зчеплення через кожний метр повинна бути позначена сигнальними щитками або прапорцями розміром не менше 200 x 200 мм.

Включити при буксируванні в світлий час доби незалежно від умов видимості на транспортному засобі, що буксирує, ближнє світло фар, а на тому, що буксирується, - габаритні вогні; при поганій видимості на транспортному засобі, що буксирується, включити задні габаритні вогні, а при буксируванні на гнучкому зчепленні - і передні габаритні вогні.

Буксирування забороняється:

- транспортним засобом з причепу;
- при загальній довжині поїзда зчеплених транспортних засобів понад 24 м;
  - двоколісних мотоциклів без коляски і велосипедів;
  - двох і більше механічних транспортних засобів одночасно;
- транспортного засобу без робочого гальма або з несправним гальмом, якщо маса транспортного засобу, що буксирується, перевищує половину загальної фактичної маси, що буксирує;
  - на гнучкому зчепленні з швидкістю більше 30 км/год. або транспортного засобу з несправними гальмами;
  - на гнучкому зчепленні транспортного засобу з несправним рульовим управлінням.

3.24. При роботі на внутрішньозаводській лінії, крім Правил дорожнього руху і вимог інструкції з охорони праці, дотримуватися наступних додаткових



ВИМОГ:

- якщо на шляху руху зустрічаються перешкоди, об'їжджати їх на відстані не ближче 1 м, а якщо ширина проїзду недостатня для такого об'їзду, припинити рух і вимагати видалення з проїзду перешкод;

- бути особливо уважним на поворотах, при виїзді із-за кутів будівель, переїзді через залізничні шляхи, у вузьких місцях, а також на складах; швидкість в цих випадках повинна бути мінімальною;

- подавати попереджувальний сигнал при русенні з місця і в небезпечних місцях.

3.25. При навантаженні довгомірних вантажів необхідно дотримуватися наступних правил безпеки:

- вантажі, що перевищують габарити транспортного засобу по довжині на 2 м і більше, слід перевозити на автомобілях з причепами-розпусками, до яких вантажі повинні надійно кріпитися;

- при одночасному перевезенні довгомірних вантажів різної довжини більш короткі вантажі повинні розміщуватися зверху;

- забороняється перевозити вантажі, що виступають за бокові габарити автомобіля;

- забороняється загороджувати вантажем двері кабіни водія;

- забороняється навантажувати довгомірні вантажі вище стояків причепа.

3.26. Перед перевезенням контейнерів водій зобов'язаний оглянути навантажені контейнери з метою визначення правильності вантаження, справності, а також надійності кріплення контейнерів на спеціалізованих напівпричепках або універсальних автомобілях (автопоїздах).

3.27. При транспортуванні контейнерів водій зобов'язаний додержуватися таких заходів безпеки:

- різко не гальмувати;

- знижувати швидкість перед поворотами, закругленнями та нерівностями дороги;

- звертати особливу увагу на висоту воріт, мостів, контактних мереж, дерев тощо.

3.28. Навантаження небезпечного вантажу на автомобіль та розвантаження його з автомобіля повинно проводитися при виключеному двигуні, за винятком випадків наливання та зливання (нафтопродуктів в автоцистерну), що робиться за допомогою насоса, який установлений на автомобілі і приводиться в дію двигуном автомобіля. Водій в такому разі знаходиться біля пульта керування насосом.

3.29. Забороняється:

- сумісне перевезення небезпечних речовин і харчових продуктів або фуражу;

- палити і використовувати відкритий вогонь при навантаженні,



розвантаженні та перевезенні вибухонебезпечних, пожежонебезпечних вантажів.

3.30. Перед завантаженням автомобілів на залізничні платформи за допомогою вантажопідіймальних механізмів водій зобов'язаний:

- від'єднати клеми від акумуляторної батареї;
- у разі завантаження автомобілів ущільнюючим способом типу "ялинка" довести рівень палива у паливному баці до половини або менше половини його ємності;
- перевірити справність пробки паливного бака і надійність його закриття.

3.31. Після завантаження автомобіля на залізничну платформу необхідно переконатися у надійності його кріплення, відсутності на ньому та платформі замащених обтиральних матеріалів і додаткових ємностей з горючими та мастильними рідинами.

#### **4. Вимоги безпеки після закінчення роботи**

4.1. Після повернення з маршруту слідування очистити автомобіль від бруду і поставити на місце, відведене для стоянки.

4.2. У зимовий час при зберіганні в неопалювальному гаражі злити воду з радіатора і двигуна.

4.3. Залишатися на нічліг в закритому автомобілі забороняється.

4.4. При зупинці автомобіля водій, покидаючи кабіну, повинен вжити всіх заходів проти самовільного руху - вимкнути запалювання або перекрити подачу палива, встановити важіль перемикачів передач в нейтральне положення, загальмувати стоянковим гальмом.

Якщо автомобіль стоїть навіть на незначному схилі, необхідно додатково поставити під колеса упорні колодки.

4.5. Перед постановкою автомобіля на місце стоянки водій повинен переконатися у відсутності витоків палива або усунути його.

4.6. При зупинці і стоянці на неосвітлених ділянках дороги в темний час доби або в інших умовах недостатньої видимості на автомобілі повинні бути включені габаритні або стоянкові вогні.

4.7. Ширина проїзду між автомобілями в приміщеннях для стоянки повинна бути достатньою для вільного в'їзду автомобіля на своє місце (за один маневр), а відстань від межі проїзду до автомобіля - не менше 0,5 м.

4.8. Після постановки автомобіля в приміщенні для стоянки двигун повинен бути зупинений.

4.9. У приміщеннях, призначених для стоянки, а також на стоянках під навісом або на майданчиках забороняється:

- палити, користуватися відкритим вогнем;
- залишати відкритими горловини паливних баків автомобілів;



- дозаряджувати акумуляторні батареї (в приміщеннях);
- зберігати будь-які матеріали і предмети;
- мити або протирати бензином деталі або агрегати, а також руки і одяг;
- зберігати паливо (бензин, дизельне паливо), за винятком палива в баках автомобілів;
- заправляти автомобілі рідким (газоподібним) паливом, а також зливати паливо з баків і випускати газ;
- встановлювати предмети і обладнання, які можуть перешкоджати швидкій евакуації автомобілів у разі пожежі або іншого стихійного лиха;
- пуск двигуна з будь-якою метою, крім виїзду автомобіля з приміщення.

## **5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях**

5.1. При дорожньо-транспортній пригоді водії, причетні до неї, зобов'язані:  
 - негайно зупинитися і не зрушувати з місця транспортний засіб, а також інші предмети, що стосуються випадку;

- у разі необхідності, викликати медичну допомогу, а якщо це неможливо, відправити потерпілих на попутному транспорті в найближчу лікувальну установу;

- повідомити про те, що трапилось, в Управління безпеки дорожнього руху, записати прізвища очевидців і чекати прибуття працівників поліції.

5.2. При виникненні пожежі повідомити в пожежну охорону, керівнику робіт і приступити до гасіння пожежі.

При загорянні одягу необхідно передусім загасити полум'я підручним матеріалом. При цьому неможна накривати потерпілого з головою, щоб уникнути опіку дихальних шляхів і отруєння токсичними продуктами горіння.

5.3. При вимушеній зупинці автомобіля на узбіччі або на краю проїжджої частини дороги для проведення ремонту водій зобов'язаний включити аварійну світлову сигналізацію, одягнути сигнальний жилет і встановити знак аварійної зупинки або миготливий червоний ліхтар на відстані не ближче 20 м до транспортного засобу в населених пунктах та 40 м - за їх межами.

5.4. Перед підйомом частини автомобіля домкратом необхідно встановити автомобіль на горизонтальному неслизькому майданчику за межами проїжджої частини дороги, зупинити двигун, загальмувати автомобіль стоянковим гальмом, вивести людей із салону, закрити двері, встановити під колеса, що не підіймаються, упорні колодки.

При підйомі частини автомобіля на ґрунтовій поверхні необхідно вирівняти місце установки домкрата, покласти під домкрат міцну дерев'яну підставку площею не менше 0,1 м<sup>2</sup> або дошку.

Забороняється встановлювати домкрат на випадкові предмети.



5.5. При накачуванні або підкочені знятих з автомобіля шин в дорожніх умовах необхідно у вікна диска колеса встановити запобіжну вилку, відповідної довжини і міцності або покласти колесо замковим кільцем униз.

5.6. При появі під час руху запаху бензину водій повинен негайно зупинити автомобіль, виявити причину появи запаху та усунути її.

5.7. На автомобілі, працюючому на газовому паливі, при будь-якій несправності редукторів високого та низького тиску, електромагнітного запірною клапана необхідно закрити витратні та магістральний вентиля, а несправні вузли зняти з автомобіля та направити на перевірку в спеціальну майстерню (на спеціалізовану дільницю).

5.8. При вимушеній зупинці на залізничному переїзді водій автомобіля зобов'язаний висадити людей і негайно вжити всіх заходів для звільнення переїзду і зупинки поїзда.

Якщо автомобіль не вдається видалити з переїзду, то водій автомобіля повинен:

- послати двох людей вздовж шляхів в обидва боки на 1000 м від переїзду (якщо одного, то у бік гіршої видимості шляху), пояснивши порядок подачі сигналу зупинки машиністу поїзда, що наближається; сигналом зупинки служить круговий рух руки: вдень - з клаптем яскравої матерії або будь-яким добре видимим предметом, вночі - факелом або ліхтарем;

- залишатися біля автомобіля і подавати сигнали загальної тривоги серіями з одного довгого і трьох коротких звукових сигналів;

- бігти назустріч поїзду (локомотиву, дрезині) при його появі, подаючи сигнал зупинки.

Директор автогосподарства

Є.І.Резаненко

**УЗГОДЖЕНО:**

Інженер з протипожежної безпеки  
та охорони праці

С.П.Коваль

Провідний фахівець(юрисконсульт)

О.В.Місаілов